

Wychodzi codziennie o godzinie 4. popołudniu,
z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi:
W MIEJSCU kwartalnie 4 złr. 50 ct.
miesięcznie 1 „ 50 „
Z przesyłką pocztową:
miesięcznie w kraju 2 „ 50 ct.
w Monarchii austro-węgierskiej 6 „ „
do Prus i Niemiec 6 „ „
„ Francji 7 „ „
„ Belgii i Szwajcarii 7 „ „
„ Włoch, Turcji i krajów Nadd. 7 „ „
„ Serbii 7 „ „
Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

Od Administracji

„Gazety Narodowej“

Przedpłata wynosi:

w Lwowie:

rocznie 18 złr.
półrocznie 9 „
kwartalnie 4 złr. 50 ct.
miesięcznie 1 złr. 50 ct.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

rocznie 24 złr.
półrocznie 12 „
kwartalnie 6 złr.
miesięcznie 2 złr.

Cena przedpłaty poza granicami Monarchii Austro-Węgierskiej jest umieszczona w nagłówku *Gazety Narodowej*.

Przegląd polityczny.

Lwów d. 2. marca.

We wczorajszym sprawozdaniu z czwartkowego posiedzenia komisji wojskowej Izby deputowanych, obradującej nad ustawą o pospolitem ruszeniu, ustęp naderstępną, a końcowy sprawozdania, został przez nieuwagę drukarni opuszczony.

„Nie dziwnym się, że przez dwa posiedzenia komisji nie spotykamy nazwisk galicyjskich jej członków w rzędzie pytających i czyniących obywateli. Nie chcą oni zapewne angażować się pytaniami czynionymi. Słuchają. — Co wszakże uważamy za niezbędne — a co może się i dzieje, choć o tem nie wiemy — to, aby Koło polskie teraz już starannie zajmowało się sprawą, określiło ściśle postulata i taktykę. W obecnej Izbie więcej niż w każdej innej, rzeczy decydują się w komisjach na drodze kompromisów — a choć na tem cierpi może parlamentaryzm, liczyć się z tem trzeba. Spóźnione zarzuty rzeczy wcale nie naprawia, a rozprawa publiczna jest przecież czystą formalnością i ma znaczenie najczęściej niestety dla publiczności, a nie dla samej sprawy.“

Ustęp powyższy, jako wyrażający uwagę redakcyjną, uwzględniłbyśmy za zbyteczną dziś przytoczyć. Dowiadujemy się wszakże, że w niedzielę Koło polskie odbyło w tej sprawie naradę. Wiadomość tę notujemy za przyjemnością dla uspokojenia publiczności, kładąc nacisk, że wobec pospiechu, z jakim rząd stara się sprawę tej ustawy załatwić, żadna gorliwość nie będzie zbyt wielką.

Austro-Węgry. Koło polskie w Wiedniu odbyło onegdaj dwa długie posiedzenia. Na jednym z nich rozprawiano między innemi nad projektem o pospolitem ruszeniu. Uchwały na razie nie powzięto, a co do przebiegu dyskusji uchwalono tajemnicę.

Na drugim zaś posiedzeniu zastanawiano się nad znaną deklaracją hr. Taaffe'go w skutek ataków opozycji na ministra handlu, hr. Pina. Co do tej sprawy uchwalono również tajemnicę i korespondentem pism polskich oświadczone, że ani przebieg obrad, ani rezultat tychże nie może im być zakomunikowany. Mimo to *Tagblatt* zamieścił zaraz nazajutrz sprawozdanie z posiedzenia Koła polskiego, co wywołało powszechne zdumienie.

Ponieważ *Tagblatt* nie zawsze bywa źródłem pewnym, a częstokroć bardzo mętnym, doniesienia jego powtarzać należy z całą restrykcją, co też i my czynimy w niniejszym wypadku.

Owóż według sprawozdania *Tagblattu* posłowie polscy uczuli się dotkniętymi oświadczeniem hr. Taaffe'go co do ściślejszego na przyszłość stosowania regulaminu Izby poselskiej, upatrując w tem obrazę prezydenta Smolki. Wniósł tedy nasamprzód p. Lewakowski, ażeby Koło polskie zajęło wobec oświadczenia hr. Taaffe'go stanowisko określone wyraźnie, a mianowicie, ażeby dr. Smolce udzieloną została satysfakcja w stosownej formie.

P. Gniewosz podniósł również, że parlament nie potrzebuje od nikogo przyjmować ani pouczenia, ani nagany. Podobnie zapatrzywał się na kwestię i p. Smarzewski, powiadając, że musiałby stać wszelka krytyka czynności rządowych, gdyby posłom dozwolone było wówczas tylko krytykować postępowanie ministra, gdy materiał nagromadzony dozwalał wniesić przeciw niemu formalne oskarżenie.

Smarzewski jednak, wskazując na doniesienie konsekwencje uchwały w tym duchu, oświadczył, że przyjęcie wniosku p. Lewakowskiego musiałoby doprowadzić do zupełnego zerwania z rządem. P. Hausner i inni krytykowali również ostro oświadczenie hr. Taaffe'go.

Zabrał wreszcie głos prezydent Smolka, aby zapewnić kolegów, że podczas owej pamiętnej dyskusji spełnił w zupełności swój obowiązek, gdyż podług regulaminu nie mógł przerwać ani mowy p. Magga, ani Steinwendera. Prezydent oświadcza atoli, że oświadczeniem hr. Taaffe'go nie czuje się dotkniętym i prosi, ażeby zaniechano poruszania tej kwestji, uchwała Koła polskiego mogłaby bowiem pociągnąć za sobą skutki, które nie dadzą się obliczyć.

Po przemówieniu p. Smolki dyskusję przerwano i nie przyszło do żadnej uchwały.

Izba posłów Rady państwa odbyła dziś posiedzenie, na którym toczył się będzie w dalszym ciągu dyskusja nad wnioskiem p. Türka w sprawie zmniejszenia podatku gruntowego. Na porządku dziennym następnego posiedzenia, które się odbędzie w piątek, znajduje się pierwsze czytanie znanego wniosku językowego p. Schar Schmidta. Następnie przez cały tydzień będą ferie parlamentarne z powodu osłatków.

Węgierskich kołach politycznych utrzymują się ciągle pogłoski o ustąpieniu ministra spraw wewnętrznych Paulaera i przesunięciu się znacznego odłamu opozycji do obozu rządowego, ażeby ułatwić nominację Dezyderego Szilagi'ego na ministra sprawiedliwości. Nie wiadomo jeszcze, o ile prawdziwe są te wieści, gdyby się atoli sprawdziły, byłby prognostyczny wypadków wagi niemałej. Donoszą, że liberalni członkowie opozycji umiarkowanej, jak Pulszky, Veszter i inni zamierzają podobno już podczas dyskusji nad reformą administracyjną otworzyć brzoń stanowiska rządu i następnie przejść do stronnictwa rządowego. To ułatwi Dezyderemu Szilagi'emu wystąpienie z opozycji, a jest on jedynym kandydatem do teki ministra sprawiedliwości po ustąpieniu Paulaera.

Najświeższe depesze donoszą, że Szilagi'ej wejdzie do gabinetu jeszcze w ciągu bieżącej sesji. Również sekretarz stanu Szentgörgyi ma być zastąpionym przez Augusta Palczkiego, który jest powiernikiem Szilagi'ego.

Różnice zdań, zachodzące między rządem austriackim a węgierskim w kwestji cła od nafty, nie zostały jeszcze wyrównane. Węgierski minister skarbu Szapary przybędzie do Wiednia w tym tygodniu, aby rokowania odnośnie dalej prowadzić, a jeżeli się da, takowe zakończyć.

Równocześnie rozpocznie on rokowania w sprawie emisji renty papierowej.

Niemcy. Sprawa monopolu spirytusowego, która tak żywo poruszyła całe Niemcy i dotąd zajmuje w niemalym stopniu całą ich prasę, zajmować będzie parlament niemiecki już może dzisiaj lub we czwartek. Wszakże, i to bardzo zasadniczo prawdomówność przemawia za tem, że projekt monopolowy będzie odrzuconym przez parlament. To też, jakoby w przewidywaniu takiego rezultatu, na kilka dni przed walną batalią w parlamencie, występuje już zawczasu *Nordd. Allg. Zig.* z osobnym artykułem. „Wskutek pojawiających się ciągle nowych projektów opodatkowania okowity, oświadczyć należy — tak pisze organ kancelarski — że rząd nie zgodzi się na żadne inne opodatkowanie okowity jak tylko na podatek licencyjny, w razie odrzucenia monopolu. Tak monopol bowiem, jak podatek licencyjny, uważa się jedynie za sprawiedliwe opodatkowanie okowity, oraz za jedyną drogę do położenia tamy pijactwu.“

Z Berlina donoszą, że w ciągu bieżącego tygodnia zwołana tam zostanie Rada stanu celem ułożenia instrukcji dla komisji kolonizacyjnej. Rząd ma zamiar ukonstytuować ją tak, aby przewodniczącą jej opatrzyć w daleko sięgające plenipotencje, ale włożył na niego także szeroką odpowiedzialność.

Ponieważ prezesem Rady stanu jest następca tronu, z doniesienia powyższego przebiega się widocznie plan Bismarka, aby i następca tronu, który dotąd zachowywał stanowisko samodzielne, przeciagając na stronę tej polityki, którą reprezentuje kanclerz niemiecki.

Anglia. Wspomnieliśmy już o piśmie arcybiskupa Dublina, ks. dr. Walsha, wyśtosowanym do Gladstone'a, w wyrażającym życzenia episkopatu irlandzkiego w sprawie przyszłego stanowiska Irlandji do Anglii. Pismo to obejmuje następujące punkta:

1) Co się tyczy samorządu, czyli t. zw. *home rule*, jest naszym niezłomnym i szczerem przekonaniem, opierającym się na najświętszych zasadach i zarazem najwzględniejszych informacjach, że jedynie samorząd ten może za spokojnie potrzeby, życzenia i legalne użycowania irlandzkiego ludu; 2) co się tyczy kwestji rolnej, konstatujemy bez wahania, że według naszego przekonania domaga się ona już teraz koniecznej regulowania, a nie można tego lepiej dokonać, jak w ten sposób, że rząd zakupi grunta od właścicieli, a potem wydzierżawi je fermom po cenach obecnych; 3) co się tyczy „społecznego porządku“, ograniczamy nasze uwagi na dwa punkta, to jest na publiczne wykreślenie, co zwykle zowią się teoryzowaniem osób, albo też — jak to się mówi — na dotrzymanie kontraktów i osobistej wolności działania. Jest naszym głębokim przekonaniem, że po uregulowaniu tej kwestji znikną wszelkie podstawy do skarg.

Gladstone otrzymał powyższe pismo dnia 20. zm. i podziękował w tymże dniu biskupowi za udzielenie informacji.

Przewodzący Ligi irlandzkiej wspierają, jak mogą, pierwszego ministra angielskiego w jego staraniach, podejmowanych około uregulowania kwestji irlandzkiej. Znany Michał Dawitt miał d. 23. z. m. w Castle-Island (hrabstwie Kerry) wobec licznie zebranej publiczności mowę, w której nawoływał do porzucenia drogi gwałtów. „Sprawa irlandzka — mówi — nie stała nigdy tak dobrze, jak dzisiaj, a mimo to dzieje się w Kerry tak, jak gdyby ludność doprowadzona była do rozpaczy. Celem uniewinnienia wykreślenia wskazywali poprzedni mówcy na eksmisję w Kenmare, ale zapominają oni, że po za granicami Kerry leży inny świat i opinia publiczna skłonna jest do wydania sądu o Irlandji według czynów, których się dopuszczają ludzie bezmyślni i niepodlegający żadnej odpowiedzialności. I tak kaleszenie zwierząt jest tak nieludzkim, bezbożnym i barbarzyńskim postępowaniem, że nie oszczędziliby własnego brata, gdyby miał coś podobnego uczynić. Ludzie tacy skłócają tylko sprawę, charakterowi i interesom Irlandji.“

Ton ten, w jakim przemówił Dawitt, znany ze swej nieprzejednaności Michał Dawitt, zwrócił na siebie powszechną uwagę. Prasa wita ten zwrot w zapatrywaniach dzielnego patrioty irlandzkiego, jako zapowiedź lepszej przyszłości dla Irlandji.

Ziemie polskie. Prasa rosyjska zwraca coraz pilniejszą uwagę na szerzenie się kolonizacji niemieckiej na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim, która przybiera z każdym rokiem rozmiary coraz poważniejsze i grozi nie tyle wprawdzie załewem swym, ile skutkami ubocznymi na wypadek wojny samemu caratowi. Nie potrzebujemy dodawać, że jeżeli prasa rosyjska występuje przeciwko kolonizacji, to oczywiście nie że stanowiska naszej, ale czysto moskiewskiej skóry. Inaczej nie przemawiałby w tej sprawie tak często urzędowy *Warszawski Dziennik*, który w jednym z ostatnich numerów, jak ogółem wiemy z naszej wczorajszej korespondencji warszawskiej, tak pisze:

„W roku ubiegłym jeden z naszych korespondentów doniósł nam o zwiększeniu się w gubernii lubelskiej, a zwłaszcza w powiecie chełmskim, kolonizacji niemieckiej. Nado w korespondencji wzmiąknęliśmy o dołowności, z jaką niemieccy koloniści zmieniają urzędowe nazwy nabytych gruntów, mianując je różnemi „Wilhelmswaldami“.

„Uważamy za właściwe naznaczyć to gospodarowanie niemieckie i dla tego jeszcze, iż kolonizacja rzeczona zasługuje na uwagę ze względu na swą wielkość. W samym tylko powiecie chełmskim już w r. 1822 koloniści stworzyli 92 osady, mianowicie 8 folwarków, 60 kolonii o ludności czysto niemieckiej i 24 kolonii o mieszanej, niemieckiej i miejscowej. Co się zaś tyczy okoliczności, jak dalece pionierzy niemieccy „Drang nach Osten“ starali się nadawać niemieckie nazwy nabytym posiadłościom, to o tem świadczy fakt, iż w wykazach podatkowych lubelskiej Izby skarbowej w liczbie osad założonych przez obokrajowców w gub. lubelskiej, przeszło połowa nazw nadana została przez Niemców całkiem dołownie.“

Dołowność taka przez długie lata ignorowana była przez władze, wskutek czego nazwy niemieckie nie figurowały w aktach urzędowych, a uważano je za części majątku, pod którego nomenklaturą zapisane były w księgach poczynnych. W stosunkach prywatnych wszakże używano niemieckich nazw bezkarnie, a w roku 1883 dostały się one i do akt urzędowych za pośrednictwem wójtów gmin, którzy je wpisali do spisów dla podatku podymnego. Ta droga przeszły do akt Izby skarbowej lubelskiej, a następnie i do urzędowych wykazów podatkowych. Wszelako te dołowności stworzone przez Niemców Wilhelmswaldy stracią w niedalekiej przyszłości nabyte w sposób nielegalny prawa obywatelstwa. Główny naczelnik kraju wydał już stosowne polecenie, ażeby gubernialna administracja lubelska przywróciła w aktach Izby skarbowej lubelskiej i kancelariach wójtowskich dawne nazwy i wykreśliła nazwy nadane bez upoważnienia władz właściwych. Środek ten jest tem konieczniejszy, ile że kolonizacja niemiecka w gubernii lubelskiej nie zmniejsza się bynajmniej od roku 1882.“

Korespondencja „Gazety Narodowej“.

Rzym d. 26. lutego.

W Izbie rozpoczęła się od poniedziałku i toczy się w tej chwili stanowcza walka. Nietylko właściciwa opozycja, ale liczni dysydenci z większości ministerjalnej życzą sobie obalić gabinet. Najlepszą i najbliższą do tego sposobności przedstawia właśnie teraźniejsza dyskusja finansowa, gdyż p. Magliani, minister finansów, musiał się przyznać w tym roku do niedoboru, a opozycja utrzymuje, że ten niedobór jest nierównie większy, niż suma 45,000,000 fr. przez niego wskazana. Ale zkładając upadek gabinetu wskutek dyskusji finansowej może być bardzo szkodliwym dla Włoch, tembardziej, że p. Magliani jest w swojej specjalności powagą w całej Europie. Wotum więc nieufności, dane gabinetowi w jego osobie, mogłoby się obrócić na szkodę kredytu włoskiego za granicą. Nie omieszkałby bowiem upatrywać finansowego rozstroju i klęski w wypadku, mającym całkiem inne powody, i wypływającym głównie z niechęci do p. Depretisa, do jego polityki, do jego administracji i do każdego z jego kolegów z osobna. Trudno więc przewidzieć, czy Izba wstrzyma się lub nie z tem wotum nieufności aż do innej dyskusji; trudno nawet wyzrec, czy p. Depretis utrzyma się sam, czybyż się, jak to jest koniecznym, części swoich kolegów. P. Depretis nikt podobno nie mógłby zastąpić obecnie, nikt nie zdołałby utworzyć nowego gabinetu i skupić wokół siebie większości; p. Biancheri, prezes Izby, nie chce się podjąć tego zadania, hr. de Robilant miałby wszystkie odcienie demokracji przeciw sobie, bo lubo gorący i zasłużony patriota, nie udawał nigdy demokraty, i jest za nadto niepopularnym na prezesa Rady ministrów, chociaż byłbybylby ministrem spraw zagranicznych; p. Cairoli wreszcie pchnąłby od razu rząd w objęcia radykalizmu, hr. de Robilant musiałby wtedy wystąpić z gabinetu, kierunek polityki zagranicznej tak znakomicie przez niego teraz prowadzony, stałby się chwiejnym i niepewnym, wróciłoby czasy irredenty i umizgów do republikańskiej Francji, wszystkie przynierza i stosunki Włoch zostałyby zachwiane. Owóż król na to wszystko pozwolić nie może. Zdaje się więc najprawdopodobniejszym powrót p. Depretisa z innymi kolegami, jeżeli burzy tym razem zagnęć nie potrafi, a może i rozwiązanie Izby.

Jak wiadomo, Turcja żywiła niechęć do Włoch z powodu zajęcia przez nie Massawy, i po wyjeździe ambasadora swego Mussurusa-beja przysłał do Rzymu nowego ambasadora nie chętna, zastawiając tu sprawującego interesu na czas nieokreślony. Hr. de Robilant, po wyjeździe z Konstantynopola hr. Cortiego przeniesionego na miejsce hr. Nigry do Londynu, oświadczył, że nieludzkich dąsów Turcji znosić nie myśli, i przeznaczył do Konstantynopola barona Galvagnę, pierwszego sekretarza w Wiedniu, z tytułem ministra pełnomocnego. Ta energiczna postępa postulatowała natychmiast i Wys. Porta pospieszyła zamianować ambasadorem swoim w Rzymie Focadesa-beja, który był już tu przed dziesięć laty ministrem pełnomocnym i jest bardzo lubiany w tutejszem towarzystwie.

Główny Sbarbaro, obrany posłem pawijskim, po opuszczeniu więzienia wstąpił do Izby, gdzie znielacka okazał rozsadek i umiarkowanie, jakich się nikt nie spodziewał po nim. Zajął miejsce na krańcowej prawicy między największymi zachowawcami, w dyskusji o bezrobociu przemawiał w sposób zdumiewający, rozwiniął olbrzymią erudycję i naukę prawniczą, porównując mowę zbrodni z mową mistrzowską przysiężnikiem największych europejskich powag prawniczych i ekonomicznych. W całej tej polemice ani jedno-

Szkola naturalistyczna

i niektóre najnowsze pióra niewieście w powieści polskiej.

Odczyt Juliusza Starkla

w Tow. pedagogicznem dnia 17. b. m.

(Ciąg dalszy).

II.

Belletrystyka francuska jest belletrystką Europy. Nie data sobie dotychczas wydrzeć z rąk berla panowania i wpływu na wszystkie inne literatury. Nic też dziwnego, że nietylko realizm, lecz i młodszy naturalizm znajdują naśladowców. U nas — rzecz dziwna — znalazł on naśladowców i w piórach kobiecych.

Zdaje się, że wobec tego zbrojnego pokoju, którym wiek nasz jest przytłoczony, wobec tych twardej zadań, które mężczyźni w ciężkiej walce o byt mają do spełnienia, naturalnym biegiem rzeczy literatura piękna przypaśćby powinna kobiecie, która zakres swego wykształcenia tak bardzo dziś rozszerza. Zdawałoby się jednak, że skoro kobieta wejdzie na pole belletrystyki, to przedewszystkiem da silniejszy wyraz uczuciu, będzie szukała tematów szlachetniejszych, obrazów czystszych, wprowadzi więcej ciepła i światła w ponurę warsztatu pesymizmu — będzie jednym słowem kobietą.

U nas zawiódła ta na pozór logiczna rachuba. Zamiast tkliwości, cechującej dawniejsze powieściopisarki, pociąga ku sobie nowsze pióra niewieście bardziej pozytywizm szkoły naturalistycznej. Jeśli zatem wielu kreacji nowszych belletrystycznych, które wypłynęły z pod piór autorek polskich, nie można wprost do szkoły naturalistycznej zaliczyć, to trzeba im przynajmniej bardzo pokrewnie naznaczyć miejsce, za-

znaczące i tutaj, że jedne skłaniają się ku szlachetniejszej formie realizmu, podczas gdy inne bardziej naturalizm ku sobie pociągają.

Ograniczając się do najnowszych prac, zbierzemy tu kilka rysów z utworów Stefani Chładowskiej, autorek piszących pod pseudonimami Hajoty i Alces, wreszcie Gabrieli Dzieńko-Zapolskiej, stanowiącej skrajną lewicę w tym realistycznym szeregu.

W nowelach i szkicach tak wcześnie zgasłej Stefani Chładowskiej uderza nas przede wszystkim umysł wysoko rozwinięty, obszerne wykształcenie w zakresie sztuki, poczucie niesłychanie delikatne i zmysł badawczy, odznaczający się rzadką u kobiet przedmiotowością. W nowelach nie widać zupełnie osoby autorki, w szkicach natomiast występuje z bystreścią i dojrzałością sędami o dziełach literatury i sztuki.

Jest ona stanowczą realistką, ale szlachetną w nęciu przedmiotów i tworzeniu obrazów, wykwintą w każdym szczególe, bojąca się błota, którego naturalizm nie wyklucza.

Chładowska stwarza obrazy artystycznie skończone, bez wyszukanych motywów, owiane ciepłem serca kobiecego; lecz krepując niejako wylewy tego serca, nie wypowiada żadnych pragnień, nie stawia żadnych wyższych ideałów i zatrzymuje się tam, gdzie stanęli naturaliści: na obserwacji i wiernem referowaniu objawów natury w sercu i duszy człowieka. Naturalizm uwróżył ją nawet dalej, i choć czyni to z delikatnością, pełną prawdziwie kobiecego uroku, łatwo schodzi na tę fatalną pochyłość, gdzie już powieść zaczyna działać negatywnie przeciw etycznemu podstawom społeczeństwa.

Weźmy jeden tylko brylant i przyjrzymy mu się z bliska — weźmy nowelę „Babie lato“.

Amelia, zamezna, mająca dzieci, licząca lat trzydzieści kilka, jeszcze ładna choć schorowana, wybiera się z poradą lekarzy w góry dla poratowania zdrowia. W drodze spotyka się z koleżanką z pensji, która wygląda jeszcze bardzo młodo, bo ślady lat niewczy sztuczkami toalety. Z ust jej, sypiących tylko plotki i lekkomyślne uwagi, dowiaduje się Amelia, że Witold, współ-

ny ich znajomy, jest jej admirałorem. Dziwi ją to zrazu, że ona, starzejąca się, nie myślała o niczem innym tylko o Tadiu, swym mężu, o dzieciach i rachunkach, może być jeszcze przedmiotem czyjejś admiraacji. Lecz próżność kobieca jest już podrażniona, i potęguje się, gdy w odczynie spotyka się z Witoldem. Zanimiadanie w toalecie ustępuje miejsca staranności, kupcowi płaci w trójnasób za parasolek dlatego, że ją nazwał panną, przychodzi wnet do zdrowia, do rumieńców, staje się młoda. Jest to istne „Babie lato“.

Następuje zbliżenie się między Amelią i Witoldem. Istna sielanka: zbierają razem kwiaty, prowadzą długie rozmowy, Amelia wymyśla cudne nagłże, coraz częściej przesiaduje przed lustrem, a biedny Tadiu, dzieci i rachunki schodzą na plan coraz odleglejszy.

Lecz Witold jest przedewszystkiem krytykiem, filozofem, któremu się zdaje, że już skończył życie i „wyczerpał“ kobiety; dalekim byłoby od wszelkich zamiarów podbojowych. Przychodzi do Amelii, bo nie miał innego towarzysza, stała na werandzie jej dworku było mu dobrze, spokojnie, więc przesiadywał często i długo.

Witold zatem, rozbiegający w rozmowach bardzo prozaicznie miłość pod względem estetycznym i etycznym, nie daje żadnego powodu Amelii, ażeby się miłała z nim bliżej zajmować. Tymczasem w kobiecie, widocznie anemicznej, którą górskie powietrze przywróci do zdrowia, zaczyna to „Babie lato“ być coraz gorętszem. Na samotnych przechadzkach, przy świetle księżyca, zdaje jej się, że musi nastąpić coś bardzo strasznego i ważnego, że ukryta namiętność Witolda wybuchnie i ogarnie go płomieniami zbrodni i czczej miłości.

Przychodzi nareczenie do tego, iż ze słów Amelii musi się Witold domysleć, że jest pojeżdżany o ukrywana miłość i że znalazł wiarę. Odkrycie. Odkrycie miało odrzucić sposobność doświadczenia. Dlaczegożby miłość jego własna, do przemijającej intrygi? Miłość jego własna, więcej niż pociąg do Amelii, pasuje go na bohaterę romansu z megalomanią.

Ale Amelia inaczej rzecz pojmowała. Walczyła ze sobą, chorowała przez trzy dni, nareczenie dozwoliła mu przejść. „Jadę — rzekła — jutro pojutrze, albo pojutrze.“ Lecz w Witoldzie zagrała miłość własna najwyższymi tonami. „Nie! — zawołał gwałtownie. — Pani nie pojedzie! Nie pojedzie! Zostaniesz ze mną, dla mnie — ja tego chcę!“ Na to okrzyk jakiś wyrwał się z jej piersi. W jednej chwili wszystkie jej postanowienia, przysięgi, żal, wszystkie pierzcho. „A więc taki — zawołała, zrywając się wysoka, śliczna — chodźmy ztąd, chodźmy!“ Lecz ona nie chce kłamać, wdryga się odgrzywać niedną rolę oszukującej żony; pierw, nim się rzuci w objęcia Witolda, chce jawnie z mężem zerwać, wziąć separację i uchodzić z ukochanym na koniec świata. Jest to zwrot dla Witolda całkiem niespodziewany. Odprowadza omdlewającą Amelię do domu, wraca do siebie i nazajutrz opuszcza piękną wioskę alpejską. W księżycu „miłości“, którą wydał w rok później, największe powodzenie miał ustęp, napisany owej nocy...

Cóż więc zostaje w umyśle czytelnika, gdy rzecz tę przeczytał? Czy to przestroga, czy to zachęta, czy to wymianienie ostróżnej natury Witolda. Co tu odgrywa rolę, czy serce? Wcale nie! Chorobliwe nerwy anemicznej kobiety, podniecone górskim powietrzem, trochę próżności, polechtane opowiadaniem koleżanki. Czy następuje ekspiacja? Nie wiemy. Mamy przed sobą obserwację patologiczną z dziedzin nerwów, która byta bardzo niewinna, i z której mogłoby być także bohaterkę wypuścić bezkarnie, gdybyśmy nie widzieli na tle powieści pocziwego Tadiu i gronka ich dzieci. A cóż za wrazenie wywołuje czytelnik? Oto, że Amelia jest jeszcze wcale ładna, i całą tę jej aberrację przyjmuje z pobłażaniem, którą bardzo łatwo rozszerzyć do wszystkich stosunków rodzinnych. Nowela zdaje się nam brylantem, pokazuje się jednak, że to był brylant fałszywy...

To samo wrazenie odnosi się, przeczytawszy np. nowelkę pani Alces pod tyt. „Mrzonka“. Jest to drobnotka: uczucie przełotnej miłości,

z którego jedna kobieta zamezna żąda sprawę drugiej. Widowała pana Stefana, żonatego od lat sześciu, w gościnie u znajomych, gdzie przebywał razem przez dwa tygodnie. Chętnie ze sobą rozmawiali, chodzili na przechadzki, rozmawiali się, było im dobrze. Przyjeżdża, ona przypina mu różę, on przyklęka i usta do ręki jej przysięga. „Przynaj sama — mówi opowiadająca — że nie tak bardzo nadzwyczajnego w tem nie było, a jednak zmieszkałam się.“ Potem rozjechała się, i ona w Ostendzie już o nim nie myślała, lecz w późnej jesieni przybyła on do domu, przy jej mężu i bawi tam trzy tygodnie. Tu mrzonka się potęguje. Dni mijały im jednostajnie, bez nadzwyczajnych wypadków, lecz nie pragnęli w nich zmiany. Jej wydawał się ten czas jakimś rodzajem „przedpokoju w niebie“, pełnym atmosfery szczęścia, „kotłującej myśli i serce.“ Mimo to, jest to tylko... mrzonka. Lecz po wyjeździe Stefana dom przez kilka dni zdawał się jej pustym i „jakos zimno jej było...“ Po dwóch latach znowu się spotykają na balu, lecz już się ledwie znają. Ona przecież czuje się podrażniona, że Stefan prosi usilnie do kutyłona panią M — Mrzonka przysła, i nie po niej nie pozostało.

Nie? Owszem, zostało znowu wrazenie naturalności i niewinności, a nawet sympatyczności przedstawionych uczuć. Na stosunki domowe wywarły one i wywrzeć musiały wpływ destrukcyjny, a przecież są takie wdzięczne, pociągające. Czemże ta kobieta zawiła? Niczem! Maż być potępiona? Za to poddanie się obętnie owej atmosferze szczęścia, która nie sięga aż do serca, lecz techa nerwy przyjemnie? Cóż ona oddała, do czego się zobowiązała? Miała sposobność upaść, a nie upadła. Może jej brakło odwagi, a może sposobność nie była dostateczną? Czy miała dobrą wolę? Czy walczyła wola przeciw pokusie? Jeżeli pozostał jaki rys w jej charakterze, w jej pojęciu obowiązków, w jej zasadach — to do piękności jeszcze daleko. A ona, taka miła, sympatyczna, maż być winna?

(C. d. a.)

go słowa gwałtownego i niegrzeczności nie było. Okrzyki go oklaskami. Ostatni socynianin chce teraz konieczność poruszyć w Izbie włoskiej sprawę polską, której był zawsze zapalonym zwolnikiem. Nie wiem czy sposobność do tego znajduje.

D. 20. b. m. w Rieti, w Umbrii, odbyło się wesele hrabiego Ryszarda Peciego, synowa Leona XIII., z hrabianką Marią Magdaleną Vincenti-Maveri-Cenci. Papież posłał własnego brata, kardynała Józefa Peciego, by ślub dał nowożeńcom, a swego wielkiego mistrza ceremonii monsignora Cataldięgo, by kierował ślubnym obrzędem i nroczystością. Wystrani także byli kucharze, kredencjerze i służba z Watykanu, aby uczta weselna odbyła się z wystawą godną papieżkiej rodziny. Świadkami państwa młodych byli hr. Kamil Pecci, brat narzeczonego, i książę Cenci-Bolognietti di Vicoavara, wuj panny młodej, a mistrz ceremonii włoskiego dworu. Zaraz po ślubie, który się odbył rano, w rocznicę obioru Leona XIII., w kościele katedralnym w Rieti, i na który był zjazd ogromny z całej prowincji, nowożeńcy przybyli do Rzymu, otrzymali błogosławieństwo swego najdosłowniejszego stryja o g. 6. wieczorem, a o g. 10. odjechali do Florencji i do Francji.

We wtorek królowa włoska z orszakiem swoim zwiedziła po raz pierwszy pracownię Henryka Siemiradzkiego w jego własnym nowym pałacu przy „via Gaeta“. Małgorzata Sabaudzka, znakomita znawczyni sztuki pięknych i jedna z najwykształceńszych kobiet naszej epoki, zachwycona była nowymi pracami głośnego już w całej Europie polskiego mistrza, a mianowicie wielkim obrazem: „Marta i Maria przed Zbawicielem“, i drugim, najwyższego wzniosłości i poezji: „Pokusy św. Hieronima“, który biczuje się w jaskini, podczas gdy przed nim przeciąga widzenie cudnych tańce rzymskich, o którym wspomina w swoim liście.

Stan rządowych stosunków we Francji.

Dienniki monarchiczne we Francji przedstawiają stan stosunków rządowych tamże, jako nader zaskakujący. Przedewszystkiem kładą nacisk na istnienie jakoby starcia pomiędzy Prezydentem Rzeczypospolitej p. Grévy a prezesem gabinetu p. Freycinet, przytaczając przy tej sposobności cały zwoj zakulisowych plotek. Ze sfer rządowych inspirowane korespondencje starają się tym pogłoskom zaprzeczyć, a zaprzeczenia wydają nam się opartymi na prawdzie, podczas gdy pogłoski tak o wzmiarkowanych niesnaskach, jak o konspiracji p. Ferry i oportunistów, o wiązaniu się tyżże z najskrajniejszymi radykalistami etc. w celu obalenia gabinetu, zdradzają przedewszystkiem „życzenia“ monarchistów. Wielka kryzys rządowa zapowiadana przez nich przy rozprawie nad zawarciem pokoju z Madagaskarem, skończyła się jak wiadomo na niczem, a traktat został przyjęty ogromną większością głosów. Część prawicy jedynie nie brała udziału w głosowaniu.

Ważniejszemu nam się wydają, że względu na sytuację ogólną, wiadomości rozszerzane z tegoż obozu o zamąconych stosunkach Rzeczypospolitej z mocarstwami i zmianach, mających nastąpić w ciele dyplomatycznym francuskim. Monarchiczne organa za przyczynę domniemanego zamącenia stosunków z dworami podają stan wewnętrzny Francji. Wiadomo że gen. Appert (konserwatywa z przekonań, lecz gorliwy zarazem przyjaciel Rosji), miał być odwołany ze swego stanowiska w Petersburgu a na jego miejsce prawie że już był nominowany generał Billault ambasaderem przy dworze rosyjskim. Utrzymywali się również pogłoski, że na miejsce barona de Courcel zostanie przeniesiony hr. Foucher de Careil na ambasadora przy dworze berlińskim. Na jego zaś miejsce jako ambasadora Rzeczypospolitej we Wiedniu miał być nominowany p. Leon Renault. Z obozu rządowego, jak najmocniej zaprzeczają, aby w stosunkach Rzeczypospolitej z Berlinem lub Wiedniem zaszły jakiegokolwiek zmiany, a we wszelkich komunikacjach między rządem niemieckim a francuskim nie nie zaszło takiego, z czegoby można wnioskować, że dobre stosunki Francji z Niemcami bądź obecnie ujmą jakiejś doznały, bądź zmienić się mogą w najbliższej przyszłości, a wszystkie wogóle mocarstwa są zadowolone z umiarkowanej polityki zagranicznej rządu francuskiego. — Organa rządowe ustąpienie generała Apperta przypisują li jego podeszłemu wiekowi, a nie zaprzeczają że p. Courcel miał także zamiar ustąpić, zapewniając, że miało to pochodzić li ze względu osobisto-rodzinnych ambasadora berlińskiego, lecz że tenże obecnie powraca na swoje stanowisko do Berlina i o tym nie myśli. O przeniesieniu p. Fouchera z Wiednia nigdy zaś mowy być nie miało. Tymczasem wiadomo jest, że rząd rosyjski czyni starania, aby gen. Appert nie został odwołany z Petersburga. Tak więc nie wszystko w zapewnieniach z Paryża, że zmiany, jakie miały zajść w ciele dyplomatycznym francuskim, pozabawione są wszelkiego politycznego znaczenia, odpowiada ściśle rzeczywistości.

Natomiast wydaje nam się bezwzględnie prawdziwym, że mocarstwa (przynajmniej śród-

kowo-europejskie, nie mówiąc o Anglii) ani się myślą mieszać w stosunki wewnętrzne stronnicw francuskich do siebie. I prędzej odpowiadają prawdziwie groźba, rzucana monarchistom przez inspirowane organa rządowe, że wtedy to (tj. to mieszanie się z wewnątrz w stosunki wewnętrzne Francji) mogłyby nastąpić jedynie, gdyby walki stronnicw wewnętrznych między sobą miały się przenieść na pole zewnętrznej polityki Francji, i na nią oddziaływać.

Głos z kraju.

Z Karpat z nad Solinki.

Przeczytawszy w nr. 27. *Gazety Narodowej* odezwanie się p. Kalasantego, a przynajmniej od wielu, których to bliżej dotyka, ufam, że i nasze wypowiedzenie prawdy zechcecie umieścić. Podnoszę tę rzecz nietylko w imieniu własnem, ale w imieniu całej okolicy Karpat, a spodziewamy się, że głos nasz nie przejdzie jak wolającego na puszczy.

Wniosek Wydziału krajowego i uchwała sejmiku co do opłat od kart myśliwskich po 8 zł. i od psów po 10 zł., nie jest rzeczą małej wagi, a dla nas mieszkających w Beskidach jest to wielka niesprawiedliwość.

My mieszkańcy Beskidów nie polujemy nigdy dla przyjemności, ani nie trzymamy psów dla zabawy. Polujemy na zwierza drapieżnego i robiącego nam ogromne szkody, tak w zbożu, jako i w bydłe, to jest, na dziką, niedźwiedzia i wilka, a takiego polowania w pojedynkę urządzić nie można, więc gdy będziemy zmuszeni opłacać za karty myśliwskie, nie tylko od siebie ale także od myśliwych, których do pomocy używać musimy, to pewnie zaprzestaniemy je ciepł w zimie, a w lecie zaprzestaniemy zasiewać pola, bo dziś nie można się obęgnąć od tych szkodników. Od zaprowadzenia opłaty od strzelb na Węgrzech w trójnasób ich się rozmnożyło, i na lato wszystko przychodzi do nas, tak, że jak tylko posadzimy kartofle na wiosnę, zaraz trzeba stawiać budę koło nich i posyłać wartowników, aby je pilnowali od dzików, a gdy owies zaczyna dojrzewać, to nietylko że cała ludność mąka w polu nocuje, ale musza urządzać patrole z psami a dwory umyślnych opłacać wartowników, którzy w dzień spią a w nocy chodzą od jednego kawałka do drugiego, aby je od dzików i niedźwiedzi oganiać.

Taki wartownik musi mieć strzelbę, z której od czasu do czasu strzela dla postrachu, więc i dla niego trzeba karty myśliwstwa, bo żandarm nie uwierzy, że on nie poluje, jeżeli ze strzelbą po polu chodzi. Tak i włościanin nietylko, że od strzelby musi płacić stempel na podanie i na pozwolenie noszenia broni, że pracując cały dzień musi całą noc pokutować w budzie lub chodzić od kawałka do kawałka, jeszcze ma opłacać za kartę myśliwską tyle, co jego podatek od tego liekiego gruntu wynosi! My obywateli, należący do drugiego dystryktu pod Bieszczadami, nie boimy się, aby nam kto szkódę w zwierzy nie zrobił, ale sami sprowadzamy włościanom strzelby, aby tylko mieć z nich pomoc w ciepłnie szkodników. Od szkód pomimo tego wolni nie jesteśmy, bo podczas snoty i ciemnych nocy zawsze wpadają gdzie dziki lub niedźwiedzie, i słuksa i zjadają ten biedny owies lub zryją kartofle, że rano wstawasz, gospodarz głośno zawodzi żale.

My odstąpimy Wydziałowi i sejmowi wszystkie nasze przyjemności i zyski z polowania, i nigdy nie użyjemy broni, chyba w obronie własnej, pozwolimy wypuszczać polowanie komu się tylko spodoba; żądamy tylko wynagrodzenia za szkody, jakie nam niedźwiedzie, dziki i wilki wyrządzają. My na jelenie, sarny i zające nie polujemy, bo na te polują wilcy, lisy i kuny, nie uważając czy to sarniaku, czy sarna, czy to jest czas dozwolony do polowania, czy nie; na ryby zaś polują wydry i norki, nie pogardzając i rakami, a polują najwięcej w czasie niedozwolonym, i gdy ich ciepł zaprzestaniemy, to ani pstrągów, ani nawet raków nie będzie.

Nasi posłowie sanoccy dali znak życia, gdy ta ustawa przyszła w sejmie pod rozprawę, ale nie bronili nas tak, jakby należało, bo nam nie chodzi o rozrywkę, nam chodzi o życie. Czyżby się komu chciało dla rozrywki, stojąc samemu przy robocie przez dzień cały, lub jak włościanin, pracując sam cały dzień, brać potem w nocy strzelbę i psy i iść na całą noc pilnować owsa i kartofli, gdy deszcz leje jak z cebra? I za tę przyjemność mamy płacić jeszcze 8 złr. za kartę myśliwską i wystrzelać jeszcze kilka funtów prochu na wiatr?

Wszak to u nas w czasie zbiorów wygląda wieś jak obozowisko: wszędzie ognie się palą, ciągle słychać hukanie i nawałowanie, psów ujadanie i strzelanie na wiatr, bo przecież po ciemku nikt nie zabije, a w czasie widnych nocy to i zwierzę ostrożniejszy. Czasu się tu trafi, że tam jakiego zastrzelą, ale to nie starczy za proch, nietylko za fatywę. Tyle ze względów gospodarczych.

Ze względu wychowania naszej młodzieży i obronę kraju nadmieniamy, że ta ustawa, tak u nas w Karpatach jak i w całym kraju jest

chyba na to, aby żadne z naszych dzieci i z dzieci włościan nie umiało porządnie i celnie strzelić i na koniu jeździć, a gdyby przyszło do pospolitego ruszenia, nie będą umieli strzelby nabić.

Bo który ojciec z drobniejszych posiadłości, jeżeli ma trzech synów, będzie mógł i zechce od nich zapłacić za to, że w wakacje pójdą z nim na polowanie, 24 zł. za karty myśliwskie? Lub który będzie mógł płacić 20 zł. za charty, aby sobie chłopcy z chartami na konikach pohasali, a przeto wprawiali się do dobrego jeźdźstwa z przeskodami? Mało który z młodszej generacji umie dziś pałasem władać, jeżeliż jeszcze zabronisz mu strzelbę wziąć do ręki (gdyż choćby tylko w ogrodzie do wrony, która kurczęta zabiera, wystrzelił, zaraz zapłaci 8 zł. za kartę myśliwską), będziemy mieli samych biurokratów, ale nie obronców kraju.

A przecież byłym naczelnym świadkiem w roku 1893, że z myśliwych bywali najwytrwalsi i najlepiej strzelający partyzanci, bo przyzwyczajeni smiało stawiać czoło dzikom i niedźwiedziom, nie bali się i Moskala. Powie kto na to, że jak będzie służył w wojsku jako jednorozniak, to się tego wszystkiego nauczy. Temu ja z praktyki zaprzeczam, bo wytrwałości i celnego strzelania nie nauczy się w jednym roku; tego trzeba się uczyć od lat chłopięcych i tylko polując przy ojcu lub w dobru towarzysztwie. Nasz włościanin chociaż trzy lata w wojsku służy, jeżeli nie jest z natury myśliwym, to nie umie dobrze strzelać.

F. T.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Łódź d. 2. Marca.

* **W wigilię 500-letniej rocznicy koronacji Jagiełły** na króla Polski i Litwy, oraz zaprzysiężenia unii dobrowolnej obu narodów, dnia 3. marca, we środę, reprezentacja m. Lwowa urządziła uroczysty obchód w sali ratuszowej dla uczczenia godnego tego wypadku dziejowego. Obchód ma się składać z odczytu o unii Polski z Litwą przez dr. A. Prochaskę i z produkcji muzycznych „Lutni“. Początek o godzinie 6. wieczorem.

* **Ku uczczeniu 414 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika** odbędzie się w piątek d. 5. marca o godz. 7. wieczorem w auli szkoły politechnicznej wieczorek muzyczno-deklamacyjny, urządzony staraniem wydziału Towarz. bratniej pomocy politechników. Bilety są do nabycia w biurze Towarzystwa na politechnice po cenie: krzesło 50 ct., wstęp na salę 30 ct., a dla młodzieży akademickiej i szkół średnich 15 ct.

* **Manewra cesarskie.** Półnordowy *Fremdenblatt* donoszą o wyjeździe na urlop komendującego ksgs. Wirttemberskiego d. 4. i 5. powrócił on do p. i o za trzy miesiące, aby wziąć udział w tegorocznych galicyjskich „manewrach cesarskich“. Przybycie wice cesarza w tym roku do Galicji zdaje się nie ulegać wątpliwości.

* **Odznaczenie.** Cesarz nadał majorowi dr. Mauryemu Schwarzbach, referentowi sprawiedliwości przy komendzie obrony krajowej we Lwowie, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa w uznaniu jego długoletniej i skutecznej działalności służbowej.

* **Z Rady miejskiej.** Zwyczajne posiedzenie Rady odbędzie się jutro we czwartek dnia 4. b. m. o godz. 6. wieczorem. Na porządku dziennym między innemi: wniosek w sprawie założenia trzećciochrześcijańskiego cmentarza na Janowskim. Do uchwały tej potrzebna obecność więcej niż połowy chrześcijańskich członków Rady miejskiej.

* **W sprawie bursy.** W swoim czasie poruszyliśmy sprawę, czyby nie dobrze było, aby złożony już od lat kilku fundusz na burse im. Leona Sapiehy, a wynoszący około 10.000 zł., przelać na rzecz bursy istniejącej staraniem Towarzystwa pomocy naukowej, pod warunkami, jakie ułożą między sobą: zarząd Towarz. pomocy naukowej i komitet fundacji.

W sprawie tej odbyło się onegdaj posiedzenie komitetu fundacji pod przewodnictwem hr. Wł. Russockiego, na którym wybrano komisję i polecono jej zbadać dokładnie projekt, a w ostatnich dniach b. m. ma się odbyć ponowna narada, na której ostatecznie rzecz zostanie zdecydowana.

* **Piknik artystyczny.** Z areny życia karnawałowego przez wstydliwej rzeczy, że już zbliżają się ostatki i tydzień jest cze tylko istnienia pączków, mamy do zanotowania, że w piątek d. 5. b. m. odbędzie się w wielkiej sali kasyna miejskiego piknik artystyczny. Grono artystów, dziennikarzy i przyjaciół sceny utworzywszy komitet piknikowy czyni wszelkie starania, by piknik ten przewyższył wszystkie zabawy tego rodzaju i zapisał się w pamięci uczestników jak najmilej. Obowiązkowi gospodyni przyjęły panie: Aniela Aszpergowa i Celina Dobrzańska. Tańce prowadzić będzie członek komitetu p. Adolf Abrahamowicz, a muzyka dyrygować będzie p. Fall znany kapelmistrz i kompozytor. Początek o godz. 10. wieczorem.

* **Ball 8 pułku ułanów.** który odbył się w sobotę d. 27. z. m. udał się wybornie, szczególnie pod tym względem, że prócz mnósza dygnitarzy i osób wojskowych przybyła spora liczba publicz-

ności cywilnej. Była to istotnie fuzja armii i żywiołu towarzyskiego — a stało się to dzięki staraniom księcia Turn-Taxisa.

* **Zamiat koncertu** odbędzie się w „Sokole“ 7. bm., tj. w niedzielę, przedstawienie amatorskie. Program bardzo urozmaicony, niskie ceny wstępu (krzesło 40 ct., wstęp 30 ct.) i dogodna pora poobiednia zachęca pewnie publiczność do licznego udziału, zwłaszcza, że jest to ostatnie przedstawienie w tym sezonie.

Dodajemy, że tym razem miejsca siedzące są numerowane i ażeby zapobiedz ścisłowi, wydana będzie tylko ograniczona liczba kart wstępu. — Bilety są do nabycia w handlach pp. Krimera i Bromskiego, w cukierni p. Kosteckiego i w „Sokole“ codziennie od godz. 6. do 8. wieczorem.

* **Z pracowni Siemiradzkiego.** *Moniteur de Rome* donosząc o najnowszym obrazie Siemiradzkiego „Jezus w domu Marty i Marii“ pisze: Pochwała słynnego malarza polskiego jest już zbyt częstą; krytyka dzieł jego nie łatwą. Płótno wspomniane jest krótko mówiąc, czarujące. Na pierwszym planie widzimy Jezusa siedzącego na ławie kamiennej koło studni, Maria kłęczy u nóg jego. W głębi na lewo ukazuje się Marta, niosąca dzban, który ma napelnić przy studni, koło której siedzi Jezus. Słońce przez liście osłaniające ścianę rzuca promienie na tę grupę. Wrażenie światła jest przesłonięte, pełno powietrza na całym płótnie; tunika złotawa Zbawiciela z grubej wełny wielbłąda odbija od żywych kolorów ubrania Marii. W głębi widać stół nakryty do wieczery i naczynie, na którym płonie ogień, a w dali szeroka perspektywa, która nas przenosi do pejzażów miejsc świętych i Palestyny. Nie mylimy się twierdząc — dodaje *Mon. de Rome*, że obraz ten będzie miał wielkie powodzenie.

W tej samej pracowni przy ulicy Gaety pisze dalej *Mon. de Rome* widzieliśmy wielki obraz „Kuszenie św. Hieronima“. O płótnie tem również nader pochlebnie pismo się to wyraża.

* **Biblioteka uniwersytecka we Lwowie** liczyła przed spalaniem w r. 1843: 51,000 tomów, po spaleniu w r. 1843 zostało 12,000 tomów. Z końcem r. 1895 liczba tomów wynosiła 100.206 tomów wraz z cennym darem ks. Formaniosza liczącym 10.209 tomów.

W r. 1885 pracowało w czytalni osób 14.729, którym wydano tomów 34.530. Do domu wypożyczym w r. 1885 tomów 9964 tomów. Dyrekcją gimnazjalnym wysłano w drodze urzędowej 830 tomów.

* **Odczyty dla kobiet.** Z powodów niezależnych od zarządu oddziału Towarzystwa pedagogicznego, następny odczyt dla kobiet, odbędzie się nie 3. b. m., lecz aż 10. marca b. r.

* **Prywatni nauczyciele.** Wydział Towarzystwa bratniej pomocy ślonechów wszechnielwowski, chcąc dopomóc kolegom, utrzymującym się własną pracą, w wynajdowaniu zajęć, poleca odpowiednią kwalifikację posiadających kolegów, jako instruktorów, nauczycieli domowych, mundańto itp. Zgłoszenia należy przysłać pod adresem Towarzystwa (plac Chorążczyca 1. 3.).

* **Djablik drukarski** gdy zaczyna pisać głę, to plata je już bez opamiętania, a szczególnie szan niechęć czuje kn sprostowaniom. „Chcesz prostować to prostuj“ i na pewne można liczyć, że w sprostowaniu wyjdzie jeszcze straszniejszy błąd drukarski, który będzie wymagał powtórnego sprostowania. Tak się też stało wczoraj z sprostowaniem posta Wierzbńskiego — powtarzamy więc iż jeszcze raz jego pismo — tym razem w nadziei, że już ochronimy je od djablika. Brzmiono: „Szanołny Redaktorze! W nr. 46 *Gazety Nar.*, w którym przytoczono ustępy z przemówienia mego w pruskiej izbie deputowanych, wyczytałem, jakoby miał w końcu moim powiedzić: „Nie marzymy o przyszłości.“ Powyższych słów nie wypowiedziałem i ni głędy nie wypowiem. Odnosny ustęp brzmi wedle stenograficznych zapisów: „Nie zrzekamy się przyszłości — nam w udziale dostanie się zwycięstwo — a wam itd.“ Upraszaając o łaskawe sprostowanie, żałaczam wyrazi szacunek, uniżony *Wład. Wierzbński*, poseł na sejm pruski.

* **Z astronomii.** Na d. 5. bm. przypada obrączkowe zaćmienie słońca, które u nas nie będzie spostrzeżalne, to samo nie będzie można widzieć zupełnego zaćmienia słońca d. 30. sierpnia; dopiero w roku przyszłym będzie u nas widzielnem częściowe zaćmienie księżycy dnia 3. sierpnia i zupełne zaćmienie słońca dnia 18. sierpnia. Dnia 20. marca przed godziną 6. wstępuje słońce w znak równonocy wiosennej. Z planet, które można wolno okiem spostrzeżać górnje Saturn w konstelacji Bliźniat około godziny 7¹/₂, wieczorem i przyspiesza swe górowanie w marcu o 2 godziny. Jego pierścienie wskutek korzystnego ich położenia przedstawiają się w lunecie wspaniale. Mars w konstelacji Lwa wchodzi przed godziną 6. wieczór, będzie 8. marca najbliższej ziemi i przyspiesza swój wschód przeszło o 2 godziny. Łatwo go poznać można po jego czerwonym świetle. Przed godziną 8. wchodzi największy planeta Jowisz w konstelacji Panny, przyspiesza też samo swój wschód o ciągu miesiąca o 2 godziny. Wenera jest teraz jutrzanka, można ją wygodnie spostrzeżać przed wschodem słońca. W lunecie przedstawia się jak księżyc przed kwadrą pierwszą, świeci teraz coraz jaśniejszym światłem, dnia

27. marca zaś będzie jej światło 46 razy silniejsze od światła gwiazd pierwszej wielkości.

* **Dessauski zakład gazowy** w Krakowie przeszedł z dniem wczorajszym w faktyczny zarząd gminy m. Krakowa.

* **Zniżenie cen jazdy dla robotników.** Dział został wydany przez dyrekcję kolei państwowych z ważnością od dnia 1. marca b. r. I. dodatek do ogólnej taryfy osobowej z 1. sierpnia 1895 r. Tym dodatkem zaprowadzone zostaną zniżenia cen jazdy dla robotników w formie:

a) robotniczych kart tygodniowych, ważnych do 6 jazd z powrotem w jednym tygodniu według kalendarza, z wyjątkiem niedziel;
b) robotniczych kart do jazdy z powrotem, ważnych albo do jądyna miejsce zatrudnienia robotnika w poniedziałek a w sobotę z powrotem, lub do jazdy na mi ejscieczamieszkania w sobotę i z powrotem w następny poniedziałek wreszcie c) zniżenie dla robotników przynajmniej dla 10 osób na odległość nad 60 kilometrów.

Robotnicze karty tygodniowe mają za podstawę bardzo mierną cenę zasadniczą i np. za 12 jazd na odległość 6 kilometrów 40 ct.; 10 kilometrów 60 ct. a 20 km. 1 zł. 10 ct. Robotnicze karty do jazdy z powrotem wydawane będą tylko wtedy, gdy odległość 50 do 100 kilometrów. Wynosi, a ich ceny ustanowione są według zwyczajnych cen jazdy z 50 proc. opustem. Podobne zniżenie udziałem zostanie robotnikom przy transportach najmniej 10 osób na odległość 50 do 300 km., podczas gdy przy odległości nad 300 km. cena zasadnicza po 0.8 ent. od 1 kilometra obliczana będzie. Robotnicze karty tygodniowe i karty powrotne będą wydawane za potwierdzeniem chlebodawcy, na które to potwierdzenia kasa osobowa potrzebne formularze bezpłatnie wydawać będzie.

* **Rada szkolna okr. miej.** nadsyła nam następujące pismo: Towarzystwo dam dobroczynności pod przewodnictwem pani Laury Loschowej rozdało w styczniu b. r. 36 par bućków, jako też poczęchoy i fartuszek dla ubogich uczennic szkoły żeńskiej im. Czackiego. C. k. Rada szkolna okręgowa postanowiła uchwalić z dnia 19. lutego wyrazić za ten dar podziękowanie tak wspomnianemu Towarzystwu, jak i w szczególności pani Laurze Loschowej, która już niejednokrotnie dała dowody troskliwości opieką nad ubogą dziatwą szkolną. *Dobroczyn. Wł. Boberski*.

* **Sprawozdanie lwowskiej komisji** Towarzystwa opieki nad weteranami za miesiąc luty:

Datki nadesłał: dr. Filip Zuckert rocznie 12 zł., Leopold Sokolowski (rs. 100) 123.75, dr. Karol Lewakowski 25, F. Z. 15, H. M. 10, Julian Horstkiewicz 35, przez *Gaz. Nar.* 16.45, Jakób Aslan połowa dochodu z balu w Kolomyi 115.80, przez delegata Wiktora Wiśniewskiego: Alojzy Wiśniewski 10, Zygota Krass 3. Tadzio Krass 1, podczas nabożeństwa i wieczorku w Sokalu 13.53. Ogółem wpłynęło 350.83.

W miesiącu luty rozdano 36 weteranom zapomogi stałe w kwocie 319 zł., zaś 6 weteranom zapomogi jednorazowe w kwocie 55 zł.

Dr. *Bernard Goldman*, skarbnik.

* **W marcu** wolno polować na słonki, koguty, ciętrzewie i głuszcze, dropie i pardwy, oraz na ptactwo wodne i błotne.

* **Stan powietrza.** Obserwatorium szkoły politechnicznej donosi:

Przy wietrze wschodnio-północnym i przeważnie czystym niebie mielśmy z rana i w nocy weale nieznaczny opad. Średnia temperatura dnia była — 13°, najwyższa — 11°, najniższa przed wschodem słońca — 17, C.

Prognoza na dzień następną od 12. godz. w południe dnia 2. marca: Przy wietrze przeważnie wschodnim, temperatura się podnosi, niebo w części zamglone, wilgoć powietrza mierna, pogodno, co najwięcej opad mglisty. Rano i możliwie wieczorem mgła.

* **Jutro** we środę d. 3. marca: św. Kunegundy; — św. Archypa, Fylym.

— **W Śniatynie** odbył się d. 21. stycznia wieczorek muzyczno-deklamacyjny na dochód wynagrodzeń z Prns i na burse dla dzieci nauczycieli ludowych, założycy się mającej w myśl uchwały Towarz. pedagogicznego. Wynik finansowy jest następujący: dochodu było 126 zł. 30 ct., rozchód wynosił 30 zł. 82 ct., a więc czysty dochód 95 zł. 48 ct., z tego złożono na ręce ks. Stankowskiego, przewodniczącego oddziału Towarz. pedagogicznego 47 zł. 74 ct., drugą zaś połowę, jak równie wynik składki w kościele śniatyńskim 13 zł., razem 60 zł. 74 ct. odesłano do komitetu opieki nad wynagradzami z Prns na ręce prezesa Rady powiatowej kolomyjskiej p. Jasińskiego.

— **W Dublanach,** Towarz. Bratniej pomocy urządził w sobotę d. 6. b. m. ku uczczeniu 500-letniej rocznicy unii Litwy i Rusi z Polską uroczysty wieczorek, z którego dochód przeznaczono na korzyść tamtejszej biblioteki.

— **W Wiedniu** odbył się d. 27. z. m. uroczysty akt renuncjacji arcyksiężniczki Marii Teresy, córki arcyks. Karola Salvatora, wychodzącej za mąż za arcyks. Karola Stefana. Maria Teresa, jak każda inna arcyksiężniczka przed zawarciem związku małżeńskiego stosowała do praw domu cesarskiego i statutu rodzinnego złożyła uroczystą przysięgę i podpisała dokument zrzeczenia się

Bielica Liwoczańska.

Powieść historyczna, z węgierskiego, Maurycego Jokaja.

(Ciąg dalszy).

Od owego spustoszonej wsi zbiegają się ściany coraz bardziej strome, tworząc jakoby lejek, aż wreszcie zamyka dolinę ściana, z której niedostępnych urwisk wysokie sterczą jodły, szukające swemi do pajęczyn podobnymi korzeniami oparcia w skał szczytlinach.

Zadna ludzka sztuka nie zdobyłaby się na takie fortyfikacje. To wał niedobyty, który całą okolicę zamyka. U stóp skalistej ściany, na równi z drogą, otwiera się brama, nie ręką ludzką utworzona, a zaledwo na tyle szeroka, że wóz nią przejdzie. To sławna Straceńska brama skalna. Ma ona długość zwykłych sien; leżąca za nią dolina wydaje się jak krajobraz w ramach. To wąwóz Straceński.

Z obu stron sterczą strome skały w górę, że tylko pasek nieba widać. Patrzącemu w niebo, jak leżą obłoki, wydaje się, jakoby te skały biegły. Dolina pędzi potok, to czarny, to zielony, to czerwony, według barwy skał, po których pomyka, podmywając głęboko boki gór, tak że miejscami się gubi, aby dalej z dźwiękiem szumem wylecieć. Cały ten kurytarz skalisty wieje się cudownie malowniczo. Pięćdziesięciu dzielnych ludzi może całą armię zatrzymać w bramie Straceńskiej.

Przejeżdżając tą bramą, na której wykute były dwa młoty — znak górnika — widzieli, jak z jednej i drugiej strony ludzkie głowy z trawy się podnosiły; twarze były zastonięte szerokimi kapelusznami, — śnać strażnicy bramy. Widząc, że to kobieta jedzie, znowu się położyli w trawę.

Za bramą jednak przystąpił człowiek w kożuch i czapce górnika, tylko że niebardzo na narzędzie górnice wyglądała strzelba, z pod kożucha stercząca. Człowiek ten uciepił się koźlą i idąc długim krokiem obok, wypyttywał stangreta, żądając, i dokąd i t. d. Potem znikł w załomie skały, a wkrótce ujrzała go Julianna, dążącego grzebiem ściany. Kłóz wie, jak się tam wydostał!

Ta okolica jest jej smętną ojczyzną. Nigdy tam chętnie nie bawiła; było to utworzone ręką przyrody więzienie, w którym znaczna część ludzi pod ziemią, w kopalniach przebywała. Wszędzie na stokach gór widła ślady kopania; u stóp wytrzebionych lasów wzgórci usypane; te potoki, zielone od witrjolu, czerwone od rdzy żelaza, czarne od żużli; te odwieczne lasy, w których niesamowicie cichej samotności buszuje dzik i niedźwiedź; to niustanne bicie młotów hamarni, dudnienie z zapadłej doliny; ten lud z wolami a mową ocieślą; ta cała ścisniona okolica, w której tuż z południa zmierzach się robi, a jare zboże dopiero późną jesienią dojrzewa — wszystko to są niemiłe dla Julianny wspomnienia. A nadto może i wspomnienia z lat dziecięcych — częste swary między rodzicami. Potem owo tajemnicze osierocenie, o którym mówił jej zabroniono, noce w trwogach przebyte, gdy spodziewano się najsławniejszego pospiku, kiedy to nawet kobiece komnaty przetrząsano. Ani jedno drogie wspomnienie nie wyzwało jej z domu rodzicielskiego.

Jedynie tylko dla dziecka powracała. Musiała też być na to przygotowana, że ojciec, gdy

do niego przystąpi, w pierwszej furji porwie pistolet i ją zastrzeli, albo nawet nie czekając, aż próg domu przystąpi, ujrzawszy jej powóz, przed gankiem z fuzji ją zabije.

U pasjonata nie było to niemożliwym. A rzekła też sobie, że zasłużyła na to, albowiem wielką sromotę głowę jego okryła.

Wszelako jeśli się kobieta uweźmie ujrzyć osobę, która kocha, to na niebezpieczeństwo nie zważa — pójdzie choćby po brytwach. Cóż dopiero, gdy ta osoba syn! Mogła go opuścić, dopóki za owym złotem wozem gonila; ale gdy w nieważ zmarliły wszystkie jej nadzieje, zaparte uczucie tem gwałtowniej do serca powróciło. Nie zrobiła go wielkim panem — pozostał małuczkim — malcem, którego odcłować się nie było można!

Chciała go bądź cobydz obaczyć. Teraz dopiero przypomniała sobie, że przybyła do syna bez gościńca. Ani myślała o tem. A koszyk pierznych tak słyna. Juścić inne rzeczy miała na głowie w Koszykach. A jednak to nie ładnie przybywać z próżnemi rękami.

Jadąc tak górszą drogą, przypomniała sobie, że dzieckiem jeszcze na skałach w kotlinie ku słońcu położonej „kocie łapki“ (Edelweiss) znachodziła. Może dotąd jeszcze tam rosła. Prawda, że suknie się podra, ale na to nie zważając, wydrapała się i w samej rzeczy znalazła kwitnące właśnie „kocie łapki.“

Trwało to jednak zbyt długo. Stangret, który tymczasem musiał czekać na dole, zrobił ją uważną, że chmury kłębią się na burzę, i że należało by się spieszyć, aby tuż w drodze nie napadła. Powiedziała mu, aby naprzód jechał; zanim kolasa całą dolinę okryje, ona wiadomymi drózkami do dworu się dostanie.

Uwila bukiet z „kocich łapek“, których kwiaty i liście jakby ze srebra jaśniały, i ruszyła pieszo, zrazu brzękiem potoku, dalej wążkiem mostkiem bez poręczy, a następnie w poprzek bujnej łąki, na której suknią podnieść musiała, aby nie zamoczyć jej na rosie.

Przemknęła jej przez myśl, że to kwiecistą przechadzkę życiem przypłacić może, — ale co tam!... byle synusia cpozdziej obaczyć!

Obłoki się piętrzyły, a pod niemi w ciasnej dolinie dyszało powietrze gorące jak w hucie. W takim razie baw się tam dzieci na dziedzińcu w żołnierza — tam synusia najpewniej obaczy.

Za łąką las ogromny, z buków trzechsetletnich; za lasem oparkany ogród dworski, ogrodem potok płynął, czysty tutaj jak łąka i pełen pstrągów. W ogrodzie stały drzewa owocowe i krzewy, były nawet altany winogrodowe, ale grona ich nigdy nie dojrzewały. Nie było też owoców na drzewach; i tutaj bowiem mroź wszystko zniszczył, ale tem więcej roilo się gąsienic, które na długich włóknach z gałęzi wisiały.

C. k. uprz. galic. akcyjny
Bank hipoteczny
kupuje i sprzedaje
wszystkie
papiery wartościowe
i monety
po kursie dziennym.
Zlecenia z prowincji wyko-
nuje się odwrotną pocztą bez
prowizji.
1834 17-48

W Rawie ruskiej
róg apteki otwarte zostały obok restaura-
cji i zajazdu, **pokoje gościnne** dla
wygody podróżnych.
2013 3-3 **Katolik.**

450 morg.
lasu jodłowego
w jednym kompleksie 50-40 lat wieku,
o milę drogi od Stanisławowa, pół mili
od stacji kolei Ciesów i 1/2 mili od spa-
wnej rzeki Łemnicy położony, jest z wol-
nej ręki do sprzedania na wyrab lub na
własność. Zgłoszenia przyjmują Zarząd
Ubrynowa górnego, poczta Stanisławów.
2040 1-3

Magazyn
towarów modnych męskich
Braci Langnerów
we Lwowie ul. Halicka 16.

poleca po cenach fabrycznych:
KOSZULE gładkie, białe
po zł. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 2.80 i 3
Kalesony domowej roboty
po zł. 1.20, 1.30, 1.40, 1.50 i 1.60,
Chustki do nosa, skarpetki,
Kobierzyki, **manszety**,
KRAWATKI,
KAFTANKI i spodnie trykotowe.
KAMASZE flcowe
po zł. 1.20 i 2.20.
KALOSZE
3337 2-2

Akuszorka
egzaminowana, mająca odpowiednie po-
mieszkanie, przyjąć może do siebie na u-
trzymanie panie, będące w krytycznym
położeniu, zapewniając pod tym wzglę-
dem wszelką dyskreję. **M. W. plac**
Strzelecki 1. 3.
3042 2-3

HANDEL KWIATÓW
J. STACHIEWICZA
we Lwowie, plac Marjański 1. 11. poleca
ze świeżych kwiatów najgustowniej ukła-
dane od 3 zł. do 15 zł. i więcej.
ze świeżych kwiatów od 20 ct. do 1 zł.
z kwiatów zausz. od 8 do 15 ct.
z kwiatów robionych bardzo gus-
townych od 14 do 20 ct. szt.
w wielkim wyborze 100 sztuk od
6 do 15 zł.
oraz **mankiety** pod **bukiety** aksamitne, jedwabne, tarlatanowe
i papierowe w bardzo wielkim wyborze i po **najniższych cenach**.
Zamówienia z prowincji uskuteczniają się jak najkuratorniej i odwo-
tną pocztą. 1903 4-4
Dziękuję za dotychczasowe względy i polecam się nadal łaskawej
pomocy
J. Stachiewicz.

O 25proct. taniej
Towary bławatne i płótna
wyprzedaje
MAGAZYN MARKIEWICZA
WE LWOWIE PLAC MARJACKI 1. 10.
Postanowiłem wycofać się z tego przedsiębiorstwa i magazyn to-
warów bławatnych przy placu Marjańskim **zwinąć zupełnie**, z tego
**powodu wyprzedaję wszystkie towary bławatne i płó-
tna** niżej cen fabrycznych.
Z uszanowaniem
MARKIEWICZ.
1802 1-10

Nauka
kroju damskiego
ułatwionym sposobem
według najnowszego systemu paryskiego.
Cały kurs trwa 1 miesiąc, codziennie po 2 godziny.
Przyrządów żadnych nie trzeba prócz papieru
rysunkowego i miary centymetrowej.
Każda uczennica wykonuje jedną suknię kompletnie i
dwa starci, jeden zmniejszony, drugi powiększony.
Cały kurs kosztuje 10 złr.
Zapisywać się można co najmniej od godz. 3-6 popołud
M. MARIE
uczenica Wirtha,
ul. Zyzakowska 1. 4. II. piętro.
2892

Państwo Zassów pod Czarną
przesła za zaliczką
Sadzonki i nasienie lasne
Jednoroczne sosny po 80 ct., dwu-
letnie świerki zł. 1.50, akacje zł. 2.50,
olaszne 3 zł. za 1000 sztuk. Wyborne na-
sienie sosny zł. 1.30, świerka 67 ct. za
1 funt, oraz sprzedaje na miejscu piękny
zarybek **Karpi królewskich** po
1 zł. 50 ct. za kopę. 2019 2-2

W składzie fortepianów

Anny Smutny
we Lwowie przy ul. Sykietuskiej 1. 17.
zupelna **wyprzedaż fortepianów**,
planin i harmonium z najcenniej-
szych fabryk jak Bösendorfera (Mignon i
koncertowe) Schweighofera, Ehrbara
i innych, po cenach zupełnie zni-
żonych i na spłatę ratami miesięcznymi.
Z poważaniem
2011 3-8 **Anna Smutny.**

Stare żelazne
szyny kolejowe
długości 4 1/2, 6 1/2, metr. przydatne do
budowy i toru, sprzedajemy ze **Lwowa**
najtaniej 1840 1-2
Fechelmer & Co.
Nürnberg (Bawaria).

Maszynista
szuka posady do parowej maszyny. Mon-
teruje i ustawia tam maszyny. Zlecenia
do pana Siwicka poczta Lwów na Za-
marstynowie lic. domu 131. 1998 1-6

Ból zębów
każdego i najwzmożniejszego rodzaju u-
szkwa trwałe i narychmiaszt dawny **LITON**
gdymy inny środek nie pomógł. Flakon
40 i 60 ct. we Lwowie w apt. P. Miko-
lascha, w Strju w apt. B. Dragowskiego.
1325 1-27

Wózki normalne
dla pomniejszych
c. k. urzędów pocztowych,
na deskach tarantasowych i bez desek, ma-
ją w składzie warsztat stelmasko-kowalski
**P. Łabowski w Mikołajów-
wie**, stacja kolei państwowej **Mikołaj-
ów-Brodzki**.
Blizsze wyjaśnienia co do ceny bar-
dzo umiarkowanej i warunków nabycia
daje p. Łabowski p. Mikołajów.
Na liczne zapytania szanownej Pu-
bliczności odpowiadam, że od marca roku
bieżącego otwieram ponownie
KURS
nauki kroju damskiego
i udzielam **nauki szycia sukien**
damskich codziennie od 10. rano do
1. z południa. 2038 1-6
Polecam również
MAGAZYN
mojej nadal względem szanownych Pań
jako znany od lat wielki, nie tylko ze sta-
ranego i eleganckiego wykonania, ale rów-
nież z najwzmożniejszych i najgustowniej-
szych przyborów i materii. Przyjmuję rów-
nież zamówienia na gotowe kostiumy.
Józefina Dąbrowska,
właścicielka magazynu sukien damskich
plac Marjański 1. 8.

Handel Kwiatów
J. Stachiewicz
we Lwowie, plac Marjański 1. 11. poleca
ze świeżych kwiatów najgustowniej ukła-
dane od 3 zł. do 15 zł. i więcej.
ze świeżych kwiatów od 20 ct. do 1 zł.
z kwiatów zausz. od 8 do 15 ct.
z kwiatów robionych bardzo gus-
townych od 14 do 20 ct. szt.
w wielkim wyborze 100 sztuk od
6 do 15 zł.
oraz **mankiety** pod **bukiety** aksamitne, jedwabne, tarlatanowe
i papierowe w bardzo wielkim wyborze i po **najniższych cenach**.
Zamówienia z prowincji uskuteczniają się jak najkuratorniej i odwo-
tną pocztą. 1903 4-4
Dziękuję za dotychczasowe względy i polecam się nadal łaskawej
pomocy
J. Stachiewicz.

Handel Kwiatów
J. Stachiewicz
we Lwowie, plac Marjański 1. 11. poleca
ze świeżych kwiatów najgustowniej ukła-
dane od 3 zł. do 15 zł. i więcej.
ze świeżych kwiatów od 20 ct. do 1 zł.
z kwiatów zausz. od 8 do 15 ct.
z kwiatów robionych bardzo gus-
townych od 14 do 20 ct. szt.
w wielkim wyborze 100 sztuk od
6 do 15 zł.
oraz **mankiety** pod **bukiety** aksamitne, jedwabne, tarlatanowe
i papierowe w bardzo wielkim wyborze i po **najniższych cenach**.
Zamówienia z prowincji uskuteczniają się jak najkuratorniej i odwo-
tną pocztą. 1903 4-4
Dziękuję za dotychczasowe względy i polecam się nadal łaskawej
pomocy
J. Stachiewicz.

O 25proct. taniej
Towary bławatne i płótna
wyprzedaje
MAGAZYN MARKIEWICZA
WE LWOWIE PLAC MARJACKI 1. 10.
Postanowiłem wycofać się z tego przedsiębiorstwa i magazyn to-
warów bławatnych przy placu Marjańskim **zwinąć zupełnie**, z tego
**powodu wyprzedaję wszystkie towary bławatne i płó-
tna** niżej cen fabrycznych.
Z uszanowaniem
MARKIEWICZ.
1802 1-10

Nauka
kroju damskiego
ułatwionym sposobem
według najnowszego systemu paryskiego.
Cały kurs trwa 1 miesiąc, codziennie po 2 godziny.
Przyrządów żadnych nie trzeba prócz papieru
rysunkowego i miary centymetrowej.
Każda uczennica wykonuje jedną suknię kompletnie i
dwa starci, jeden zmniejszony, drugi powiększony.
Cały kurs kosztuje 10 złr.
Zapisywać się można co najmniej od godz. 3-6 popołud
M. MARIE
uczenica Wirtha,
ul. Zyzakowska 1. 4. II. piętro.
2892

Nauczycielka z egzaminem szkół
wyższych i zaopa-
trzoną patentem nauczycielskim. Mówi po
francusku jak rodzima Francuzka, po nie-
miecku doskonale i posiada muzykę ukoń-
czoną w konserwatorium wiedeńskim.
Także rodowitą **Francuzka**, która
może uczyć po francusku gramatyki, nie-
mniej rodowitą **Niemka** z Wrocławia
rodem, młoda, uczy po niemiecku gram-
tyki, po francusku dobrze i posiada
muzykę doskonale ukończoną w tamtej-
szem konserwatorium. 2026 3-3
Blizsza wiadomość w Biurze pani
**Julii Witosińskiej 1. 28. Ry-
nek we Lwowie.**

**Do sprzedania w Brzeża-
nach** jednopiętrowa
kamienica
w zupełnie dobrym stanie, położona na
Adamówce. Mający chęć kupienia zechce
zgłosić się do właścicieli **W. W. post.**
rest. Brzeżany lub do jej zastępcy: **K. M.**
post rest. Lwów. 2029 1-3

BONA
z odpowiednimi świadectwami, umie-
jąca po francusku do jednej panienki
nie nabyt wymagającą, zaraz poszu-
kiwana. Listowne zgłoszenia pod adr.
R. Grossowa Weidzisz. 2030 1-2

Główny skład
Piwa Ołomunieckiego
nagrodzonego medalem za usługi na wystawie wiedeńskiej dla
Galicii i Bukowiny
we flaszkach i beczkach, u
Eliasa HERTERA
we Lwowie, ulica Kopernika, liczb. 8. 3505 2-2

Skład fortepianów
Planin i organów,
jakoteż koncesjonowana
Szkoła muzyczna
LUDWIKA MARKA
w rynku 1. 9. I. piętro.
Nauka gry na fortepianie w III. oddziałach i 8 klasach, od początków do
najwyższego wykształcenia. Nauka śpiewu solowego, kompozycji i historii muzyki.
Do składu nadeszły z najlepszych fabryk fortepiany Mignon, które pod
10letnią gwarancją się sprzedają i wyposyżają.
● ● ● Sprzedaż na raty miesięcznie od 15 złr. ● ● ●
Nowe ozdobne Apollo: pianina i sławne amerykańskie organy pokojowe i
kościelne fabryki Estey & Co. 1850 9-2

SUKNA
prawdziwe materje bernejskie w **resztkach**, także ze sztuki krajane,
od 1 zł. za metr i więcej w wielkim wyborze. Przyjmują się tedy zamó-
wienia po dowolnych cenach i dowolnej miary i załatwiają się najtroskli-
wiej za pobraniem. Coby się nie podobalo będzie zamienione na odpowie-
dnia resztkę. 1181 4-7
Wzorki do wyboru wysyłają się franco, panowie zaś krawcy, którzy
życzą sobie mieć obficie sortowane książki próbek, otrzymają je bez franco.
Tuch Fabriks-Niederlage „Zum weissen Lamm“ w Bernie.

Odczyty i ćwiczenia
z nauk rolniczo-gospodarskich
na król. uniwersytecie w Wroclawiu,
w letnim semestrze 1886.
Rozpoczęcie dnia 20. kwietnia 1886.
Podpisany udzieli z gotowości na zapytania dotyczące tych nauk bliższych
objaśnienie, szczególnie przez bezpłatne przesłanie nietylko odpowiednio drukowane-
go wydruku z nowo wydanych sprawozdania o odczytach na uniwersytecie, lecz
także małej broszury, która określa głównejsze stosunki nauk rolniczo-gospodars-
kich na król. uniwersytecie.
Wroclaw w lutym 1886.
Dr. W. Funke,
zwyczaj. profesor, dyrektor zakładu rolniczo-
gospodarskiego na uniwersytecie.

Vorzügliche Braten- u. Dessertweine
weisse u. rothe in Gebinden (von 35 — 60 kr. pr. Liter) und in Flaschen (von
50 kr. — 1 fl.) offerirt die **Vasler herrschaftliche Kellerer**. Preis-
courant versendet auf Verlangen die **Herrschaftsverwaltung in Vasl**,
Comitat Stuhlweissenburg Ungarn. 1021 1-5

FOSFORAN ŻELAZA
LERASA APTEKARZA, DOKTORA NAUK ŚCISŁYCH
W płynie podobnym do **zsgęszczonej zelazistej wody mineralnej**,
jest jedynym środkiem żelazistym zbliżającym się do składu kulek
krwi, a posiada nad resztą preparatów żelazistych tę wyższość że
działa w sposób **odtwarzający krew i kości**. **Nigdy nie sprawi zatru-
wienia i nie utrudza żołądka**, nie czyni zębów używa się zawsze
z dobrym skutkiem w **boleściach żołądka**, przeciw **bladości cery**, nie-
dokrewności i wszystkich tych cierpieniach którym podlegają nie-
wzrost, panny i dzieci **blado niedokrewnie, cierpiące na młodość i brak**
apetytu.
PARYŻ, 8, ULICA VIVIENNE I WE WSZYSTKICH GŁÓWNYCH APTEKACH.
We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiorskiego, Ruckera i Beisera.

LIPPMANNA
KARLSBADZKIE
PROSZKI BURZACE
z apteki Lippmanna w Karlsbadzie.
Przyrządzone ze wszystkich części składowych wód mi-
neralnych karlsbadzkich; zawierają wszystkie pierwiastki
lecznicze tychże wód, dlategoż zasługują w medycynie na
najszczęśliwszą uwagę.
Podniecają apetyt. **Vade mecum** **Uzycie przyjemne.**
Przyspieszają trawienie. (dla cierpiących na żołądek) **Skutk pewny.**
Nieznównany środek przeczyszczający,
działa szybko i pewnie a z powodu
swojego składu, **przyjemnego użycia i taniości**, mogą zastąpić wszystkie
wody słono-alkaliczne, mineralne i gorzkie.
Zdrowe **diatlego** **orzeźwiający**
przed wszystkimi drastycznymi środkami przeczyszczającymi, pigułkami i t. p.
zastępują na uwzględnienie.
Zalecone przez lekarzy w cierpieniach żołądka, trzewiów brzusnych, wątroby,
nerek i pęcherza.
Jako wysmienity i przez publiczność bardzo poszukiwany
środek domowy
z wielkim powodzeniem używany w osłabionem trawieniu, braku apetytu, osłabie-
niu żołądka, przeciw kurczom żołądka, mdłościom, zgadze, zaćmieniu, odbijaniu
się i wzdęciu; leczy zastarzałe hemoroidy, ból głowy i migrenę; wreszcie jako
wysmieniony środek przeczyszczający w uporczywym zatwardzeniu. — Przeciw
ciężkościom niezawodny środek.
Zwracamy uwagę, że każdy pojedynczy proszek nosi znaczek proto-
kolowany i nazwę „Lippmann“.
Otrzymać można w następujących aptekach w Galicji: w **BIAŁEJ** u p. Ke-
lera apt. w **BRODACH** u p. Redera apt. w **DROHOBYCZU** u p. Aichmüllera apt.,
w **KOŁOMYI** u p. Sztencza apt. w **KRAKOWIE** u p. Sobierajskiego, Stockmara
i Wiszniewskiego apt., we **LWOWIE** u p. Beisera i Ruckera apt. w **TARNO-**
POLU u p. Jamrogiewicza apt. w **TARNOWIE** u p. Chodackiego apt. w **CZER-**
NOWCACH u p. Altha i Krzyżanowskiego apt. jakoteż we wszystkich aptekach
monarchii austriacko-węgierskiej. 1911 15-7

Masło
kuchenne 5 zł., deserowe niesolone 5 zł.
50 ct., w paczkach pięciokilogramowych z
opakowaniem i franco, rozsyła **Zarząd**
dóbr Nowe sioło koło Strzja.
1858 6-7
Powóz
półkryty

wiedeński w bardzo dobrym stanie
do nabycia, ulica Kościuski 1. 10.
dowiedzieć się u stróża. 2042 1-7
W ogrodzie sadowniczym w
DKIKOWIE poczta Tarnobrzeg są
do nabycia
rozne gatunki
szczepów owocowych
w dużej ilości tj. jabłoni, renety
szare, złota angielskie itd., gruszek,
ber, kolmary itd., wiśnie, czereśnie
śliwki tureckie, rengoldy i kasztany
szluka o 1 50 ct. do 1 zł
Cenniki na żądanie zaraz posyłam.
2027 2-3 **J. Cybulski.**

Główny skład
Piwa Ołomunieckiego
nagrodzonego medalem za usługi na wystawie wiedeńskiej dla
Galicii i Bukowiny
we flaszkach i beczkach, u
Eliasa HERTERA
we Lwowie, ulica Kopernika, liczb. 8. 3505 2-2

Skład fortepianów
Planin i organów,
jakoteż koncesjonowana
Szkoła muzyczna
LUDWIKA MARKA
w rynku 1. 9. I. piętro.
Nauka gry na fortepianie w III. oddziałach i 8 klasach, od początków do
najwyższego wykształcenia. Nauka śpiewu solowego, kompozycji i historii muzyki.
Do składu nadeszły z najlepszych fabryk fortepiany Mignon, które pod
10letnią gwarancją się sprzedają i wyposyżają.
● ● ● Sprzedaż na raty miesięcznie od 15 złr. ● ● ●
Nowe ozdobne Apollo: pianina i sławne amerykańskie organy pokojowe i
kościelne fabryki Estey & Co. 1850 9-2

SUKNA
prawdziwe materje bernejskie w **resztkach**, także ze sztuki krajane,
od 1 zł. za metr i więcej w wielkim wyborze. Przyjmują się tedy zamó-
wienia po dowolnych cenach i dowolnej miary i załatwiają się najtroskli-
wiej za pobraniem. Coby się nie podobalo będzie zamienione na odpowie-
dnia resztkę. 1181 4-7
Wzorki do wyboru wysyłają się franco, panowie zaś krawcy, którzy
życzą sobie mieć obficie sortowane książki próbek, otrzymają je bez franco.
Tuch Fabriks-Niederlage „Zum weissen Lamm“ w Bernie.

Odczyty i ćwiczenia
z nauk rolniczo-gospodarskich
na król. uniwersytecie w Wroclawiu,
w letnim semestrze 1886.
Rozpoczęcie dnia 20. kwietnia 1886.
Podpisany udzieli z gotowości na zapytania dotyczące tych nauk bliższych
objaśnienie, szczególnie przez bezpłatne przesłanie nietylko odpowiednio drukowane-
go wydruku z nowo wydanych sprawozdania o odczytach na uniwersytecie, lecz
także małej broszury, która określa głównejsze stosunki nauk rolniczo-gospodars-
kich na król. uniwersytecie.
Wroclaw w lutym 1886.
Dr. W. Funke,
zwyczaj. profesor, dyrektor zakładu rolniczo-
gospodarskiego na uniwersytecie.

Vorzügliche Braten- u. Dessertweine
weisse u. rothe in Gebinden (von 35 — 60 kr. pr. Liter) und in Flaschen (von
50 kr. — 1 fl.) offerirt die **Vasler herrschaftliche Kellerer**. Preis-
courant versendet auf Verlangen die **Herrschaftsverwaltung in Vasl**,
Comitat Stuhlweissenburg Ungarn. 1021 1-5

FOSFORAN ŻELAZA
LERASA APTEKARZA, DOKTORA NAUK ŚCISŁYCH
W płynie podobnym do **zsgęszczonej zelazistej wody mineralnej**,
jest jedynym środkiem żelazistym zbliżającym się do składu kulek
krwi, a posiada nad resztą preparatów żelazistych tę wyższość że
działa w sposób **odtwarzający krew i kości**. **Nigdy nie sprawi zatru-
wienia i nie utrudza żołądka**, nie czyni zębów używa się zawsze
z dobrym skutkiem w **boleściach żołądka**, przeciw **bladości cery**, nie-
dokrewności i wszystkich tych cierpieniach którym podlegają nie-
wzrost, panny i dzieci **blado niedokrewnie, cierpiące na młodość i brak**
apetytu.
PARYŻ, 8, ULICA VIVIENNE I WE WSZYSTKICH GŁÓWNYCH APTEKACH.
We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiorskiego, Ruckera i Beisera.

LIPPMANNA
KARLSBADZKIE
PROSZKI BURZACE
z apteki Lippmanna w Karlsbadzie.
Przyrządzone ze wszystkich części składowych wód mi-
neralnych karlsbadzkich; zawierają wszystkie pierwiastki
lecznicze tychże wód, dlategoż zasługują w medycynie na
najszczęśliwszą uwagę.
Podniecają apetyt. **Vade mecum** **Uzycie przyjemne.**
Przyspieszają trawienie. (dla cierpiących na żołądek) **Skutk pewny.**
Nieznównany środek przeczyszczający,
działa szybko i pewnie a z powodu
swojego składu, **przyjemnego użycia i taniości**, mogą zastąpić wszystkie
wody słono-alkaliczne, mineralne i gorzkie.
Zdrowe **diatlego** **orzeźwiający**
przed wszystkimi drastycznymi środkami przeczyszczającymi, pigułkami i t. p.
zastępują na uwzględnienie.
Zalecone przez lekarzy w cierpieniach żołądka, trzewiów brzusnych, wątroby,
nerek i pęcherza.
Jako wysmienity i przez publiczność bardzo poszukiwany
środek domowy
z wielkim powodzeniem używany w osłabionem trawieniu, braku apetytu, osłabie-
niu żołądka, przeciw kurczom żołądka, mdłościom, zgadze, zaćmieniu, odbijaniu
się i wzdęciu; leczy zastarzałe hemoroidy, ból głowy i migrenę; wreszcie jako
wysmieniony środek przeczyszczający w uporczywym zatwardzeniu. — Przeciw
ciężkościom niezawodny środek.
Zwracamy uwagę, że każdy pojedynczy proszek nosi znaczek proto-
kolowany i nazwę „Lippmann“.
Otrzymać można w następujących aptekach w Galicji: w **BIAŁEJ** u p. Ke-
lera apt. w **BRODACH** u p. Redera apt. w **DROHOBYCZU** u p. Aichmüllera apt.,
w **KOŁOMYI** u p. Sztencza apt. w **KRAKOWIE** u p. Sobierajskiego, Stockmara
i Wiszniewskiego apt., we **LWOWIE** u p. Beisera i Ruckera apt. w **TARNO-**
POLU u p. Jamrogiewicza apt. w **TARNOWIE** u p. Chodackiego apt. w **CZER-**
NOWCACH u p. Altha i Krzyżanowskiego apt. jakoteż we wszystkich aptekach
monarchii austriacko-węgierskiej. 1911 15-7

Przeniesiony ze Lwowa
SKŁAD NASION
TEOFILA ŁUCKIEGO
do własnego zakładu produkcji nasion, poleca najobficiej w zupełnie świeże
nasiona zaopatrzony obecnie
w Metnie poczta Strzeliska
pod tą samą firmą dalej istniejący ten sam
Główny skład nasion
wszelkich nasion najlepszych jarzyn, kwiatów, traw,
buraków olbrzymich i marchwi, lucerny francuskiej
itp. po cenach od handlowców lwowskich znacznie niższych a to dla niższych
kosztów administracji.
Wysyłki pocztowe ze Strzeliska, koleje z Bóbrki wysyła odwrotnie. Worki,
skrzynki i wszelkie opakowanie niepoliczam. — Upraszam o dokła-
dne podanie adresu.
Cennik nowy na rok 1886 wysyła na żądanie franco. 2031 1-3

Sprzedaję wyroby krajowe, nielane, domowe
lniane po cenach najumiarkowańszych
a mianowicie:
Płótno cienkie koszulowe po zł. 24, 20, 18 i 14.
grubsze „na kalesony“ po zł. 13, 12, 11 80 i 9.80.
„bez szwu (prześcieradło)“ po zł. 29 i 25.
Dymy cienkie i grube po zł. 14 i 13.
Zegulach cienkie i grube po zł. 12 i 10.
Ręczniki cienkie i grube po złr. 10.50, 7.50 i 6. Każda sztuka
tylem płócien 34 metry długa.
Polecam także wszelką **bieliznę stołową** w całych sztukach lub
też na metry i tuziny, również **chusteczki do nosa** po 3 zł. tuzin.
Każde zamówienie wysyłam jak najszybciej. — Upraszam o dokła-
dne podanie adresu.
Korczynna koło Krosna.
Józef Gonet,
fabrykant płótna.
2041 1-6

Od 87 lat istniejąca
ces. król. uprzywilej.
fabryka derek i koców
Lichtenauera Wwy i Synów
wysyła przez swój wiedeński skład 1192 1-6
DERKI NA KONIE
190 cm. długie, 130 cm. szerokie w jakości niezniszczonej,
ciemnego tła, o żywych bordurach, sztuka po
złr. 1.60 wraz z opakowaniem.
Następnie sprzedajemy, o ile zapas wystarczy,
płowe derki na konie
2 metry długie i około 1 1/2 metra szerokie z 6krotną
**niebiesko-czerwoną i czarno-czerwoną bordiurą, w ja-
kości nie do zniszczenia, sztuka po**
złr. 2.50 wraz z opakowaniem.
Przy kupnie **najmniej 10 sztuk 1 sztuka gratis** lub
10proct. **opustu** ceny.
Jedynie wskutek wielkiej fabrykacji i olbrzymiego zbytu możemy te **derki**
**na konie w niezwykłej wielkości i wybornej ja-
kości po niebawym sprzedawać cenach.** Setki podzięko-
wań są dla każdego do pojęcia.
Wysyłki za pobraniem. Coby się nie podobalo, będzie bez trudności
napowrót przyjęte.
— Proszę uważać dokładnie na adres. —
Pferde-Decken - Fabriks - Haupt - Niederlage
we Wiedniu, I., Rothenthurmstrasse 14.

Najlepsze
BIBULKA na PAPIEROSY
jest prawdziwa bluza
LE HOUBLON
wyrobu francuskiego
finny **Cawley & Henry w Paryżu**
Przed nadstawianiem otwierać
TA BIBULKA jest bardzo zalecona
przez pp. **J. POHL**, **dr. E. LUDWIG**
i **dr. E. LIPPMANN** profesorów chemii
przy uniwersytecie wiedeńskim dla swe-
go wyborczego gatunku, wolna od cu-
dziej ingrediencji i bez wszelkich pier-
wiastków szkodliwych zdrowiu.

1613 13-36

J. IHNATOWICZ
poleca
wypróbowane i niezawodne środki
kosmetyczne,
odszczęólnione 6 medalami za usługi i 2 dyplomami uznania.
Olejek taninowy, wzmacnia i pobudza włosy do porostu.
Flakonik 50 centów.
Pomada chinowa, wzmacnia cebulki włosowe i zapobiega wy-
padaniu włosów. — Stoik 80 ct.
Woda atenska, do zmywania włosów, zapobiega tworzeniu się łupieżu,
ożywia, utrzuca barwę i połysk. Flakon 80 ct.
Olejek chmo-taninowy. Działa znakomicie na **cebulki**
włosowe i na porost wło-
sów. W wypadkach, gdzie wskutek choroby włosy wypadły, okazał nader
zbawienne działanie. Już po użyciu jednej flaszki można spostrzedz porost.
Cena 1 zł. 20 ct.
Esencja miętowa do płukania ust, oprócz przyjem-
nego smaku i zapachu, bardzo korzystnie **wplywa na dziąsła i**
zęby. — Flakon 50 ct.
Proszek roślinno-alkaliczny, do czyszczenia zębów.
białości, usuwa kamień i kwasy, które spowodują ból i pruchnienie zębów.
Pudełko 30 i 60 ct.
Violin środek przeciw poceniu się rąk i pach. — Flakon 50 ct.
Puder salicylowy przeciw poceniu się i odparzaniu nóg. —
Pudełko 60 ct.
Ocet desinfeceyjny silnie odnawiający i odwiezający po-
i do skrapiania sukien. — Flakon 50 ct.
Ocet salonowy do nacierania ciała, do płukania ust i do od-
świeżania powietrza. Flakon po 50 ct. i 1 zł.
Brillanyna jest najlepszym środkiem do pięknego ułożenia i kon-
serwowania brody i bokobrodów. Flakon 50 ct.
Nabyć można we **LWOWIE** w sklepach własnych ul. Kopernika
1. 3. **Hotel Europejski** i ul. Halicka, róg Wałowej. — **W KRAKO-**
WIE Sukiennice 1. 20. — w **CZERNOWCACH** Rynek 1. 2.
1855 2-2

Na liczne zapytania z prowincji odpo-
wiadam, że pogłoski, jakoby z po-
wodu nabycia gospodarstwa zaprzestał
praktykować, nie mają żadnej podstawy.
Ordynuję jak dotąd w chorobach zębów i
jamy ust, sporządzam sztuczne zę